TOVERI

Länsnen suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVO LAURI MOILANEN
ADOLPH SALMI A. B. MÄKELÄ
SULO SYVÄNEN

TOVERI

(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.

AUG. NIKULA, Manager.

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40 cents per inch. Special discount is allowed for larger and continuous advertisements.

TOVERI, BOX 99, ASTORIA, ORE.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

TILAUSHINNAT

Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Yksi vuosikerta..$4.00 6 kuukautta..$2.25
3 kuukautta.....$1.35 1 kuukausi... .50

Suomeen ja muualle ulkomaille:
Yksi vuosikerta..$6.50 6 kuukautta..$3.50

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States and Canada
One year.....$4.00 Six months.....$2.25
Three months..$1.35 One month..... .50

Ilmotushinta 40c palstatuumalta. Kuolemanilmotukset $1.50 kerta ja muistovärsyillä $2.00 kerta. Kihlaus-, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset 50c kerta, haiutaantieto- ja nimenmuutto-ilmotukset 25c kerta, naimailmotukset $1.50 kerta, avioero-ilmotukset $1.00 kerta. Seisovat ilmotukset sopimuksen mukaan. Satunnaisista ilmotuksista tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

Huoneusto sijaitsee 10:nnen ja Duane katujen kulmassa. .Telefooni: konttori 365, toimitus 832.

Sellaiset eivät ole huomion arvoisia

Joitakin päiviä sitte julaistu Charles Schwabin lausunto, jossa hän myöntää että työväestö kyllä tulee lopullisesti määräämään valiitsevat yhteiskunnalliset suhteet, on joissakin työväenlehtien nimellä menevissä julkaisuissa saanut suuren huomion osakseen. Itse asiassa lausunnolla ei kuitenkaan ole mitään merkitystä. Ellei sosialismin teoreettinen ohjelma ja sen talousoppi takaa työläisten voittoa, niin kaikenlaisten suurempien ja pienempien saalistajien lausunnot eivät sitä ainakaan voi tehdä. Mehän tiedämme omien teoriaimme perusteella, että työväestön valtaannousu on vain ajan kysymys; se riippuu sen voimasta, joka taas vuorostaan riippuu työväestön tietoisuudesta. Kaikki muut edellytykset ovat jo olemassa.

Ne jotka antavat erikoista huomiota suurkapitalistien "poliittisille testamenteille", jollaiseksi kysymyksessä olevaa Schwabin lausuntoakin voitaisi sanoa, eivät taida oikein olla omintakeisesti varmoja siitä, jos sosialistinen yhteiskuntaoppi todella pitää paikkansa. Schwab jätti viisaasti sanomatta, miksi työväestö kohoaa valtaan, eikä oikeastaan myöntänyt sitäkään, että se valtaan kohoaa, sanoi vain, että sille on annettava enemmän huomiota, s.o. otettava laskuissa lukuun. Sellaisella lausunnolla ei meille ole niin paljoa merkitystä, että sitä kannattaisi ottaa huomioon. Suurkapitalistit eivät suosistaan luovu vallastaan, mutta kun siihen tulee pakko niin sitte kyllä.

Schwabin lausunnon perusteella ei työväestön valtaanpääsy ole ollenkaan varma, eikä mitenkään pikaisessa tulevaisuudessa odotettava. Selittihän hän vain, että lopullisesti siten tulee tapahtumaan. Mutta mikä on se lopullisuus? Jos kerran työväestö on lopullisesti saava vallan käsiinsä, niin miksi ei nyt. Eventually, why not now, kuten englantilainen sananlasku kuuluu, sopisi Schwabin kannattajien huomioon kohdistettavaksi. Ja vastaus kuuluisi: Siksi että Schwabin luokka kykenee sen vielä estämään.

Suurkapitalistien leirissä hänen laistensa lausunnoilla sitävastoin saattaa olla merkitystä, koska siellä ei niinkään yleisesti oltane taipuvaisia allekirjoittamaan oman luokan kuolemantuomiota. Mutta sielläkään ne eivät mitään vaikuta. "Meidän jälkeemme vaikka vedenpaisumus, kunhan me vain saamme menetellä siten kuin haluamme", siinä sen luokan elinohjelma. Mikään tieto heidän valtansa lopullisesta kukistumisesta ei muuta kapitalistiluokan ohjelmaa ja suhtautumista työväestöön. Eikä sellainen ole tarpeellinenkaan. Vapaaehtoisesti ei mikään luokka kuole pois, tai kukistu yhteiskunnallisesta vallastaan. Työväestö ei kohoa valtaan kapitalistien suosiosta, vaan omalla sitkeällä taistelullaan, vaikkapa se saavuttaisi vallan ilman miekan iskua.

Antakaamme suurporvarien pitää mielipiteensä ja suunnitelmansa. Meillä ovat omamme, ja niistä tietoisuuden levittämisellä työväenluokan keskuuteen, s. o. työväestön luokkatietoisuuden kasvattamisella lähennämme sitä päivää, jolloin kapitalistien valta kukistuu ja työväestö astuu oikeuksiinsa nauttimaan sitä varallisuutta ja hyvinvointia, jonka yksinomaisena tuottajanakin se on.

Kapitalistinen aikakausi ja työväestö

Kapitalistisen aikakauden alusta saakka on työväenluokan varsinainen ja järjestelmällinen kuristuskausi alkanut. Tosin sen alku on vieläkin varhaisemmalta ajalta, sitä saakka, kuin yksityisomistusoikeus tunnetaan. Mutta mikään aika ei niin räikeästi ja kouraan tuntuvasti ole kyennyt osottamaan katalia tarkoituksiaan, kuin kapitalistinen. Tähän lienee osaltaan vaikuttanut sekin, ettei ihmiskunnan tieteellinen nerous ollut vielä siinä huipussaan, kuten meidän päivinä on. On aivan turhaa väittää, etteikö nykyinen järjestelmä olisi hyvin harkitusti kokoon pantu. Sitä todistaa jo yksistään sekin seikka, että niin pieni osa kansasta kykenee sitä ylläpitämään ja yhäti kiinteämmin — päivä päivältä kiristämään ja pauloihinsa kytkemään suuria kansan joukkoja, kuten on selvästi nähtävissä.

Työväenluokan tietoisuustasosta riippuu johdonmukaisesti koko edellä kerrottu mahdollisuus. Jos työväenluokka kokonaisuudessaan ei alistuisi muiden, kuin oman tahtonsa alle niin kapitalistinen järjestelmä ei voisi seisoa tuntia kauvemmin satulassa. Tämän tietää tyhminkin kapitalisti. Mutta työläinen sitä ei tiedä, eikä osa näytä haluavankaan tietää, ei ainakaan omasta tahdostaan.

Kapitalistisessa järjestelmässä löytyy kuitenkin muutamia palykokeinoja, joiden avulla avautuvat välinpitämättömänkin silmät. Yksi sellainen pakkokeino on kapitalistien rajaton ahneus, joka keinoja valitsematta riistää niin tyystin työläisen elämän mahdollisuudet, että epätoivo ajaa tahtomattakin ajattelemaan yhteiskunnallisia asioita.

Ja ihminen, joka tällaiseen epätoivoiseen ajatteluun pakottuu — itsesäilyttämisvaiston kannustamana, on erittäin herkkä vastaanottamaan apua ajatuksensa jatkoksi. Samalla kun syntyy halua ajatteluun, syntyy myöskin halua toimintaan. Ihmisestä tulee rauhaton, lohtua etsivä olento, johon jokainen hyvettä käsittävä sana tai teko pesii, kuin pääskynen räystäslaudalle. Epätoivo synnyttää myöskin tyytymättömyyttä ja sitähän me juuri kaikista tärkeimmin tarvitsisimme. Olla tyytyväinen kurjuudessa, on suurinta pilaa elämästä, sanotaan. Ja tämä lause pitänee paikkansa jokaisen tyytymättömän silmillä katseltuna.

Kapitalistisen järjestelmän toinen pakkokeino on: luvata ja pettää lupauksensa. Tämä petos esiintyy räikeimmässä muodossaan politiikassa. Kukapa tämän maan asukas ei tietäisi sitä, kuinka porvaripuolueen edustajat pettävät valitsijansa aina. Vaalilupaukset, jotka meille esitetään ennen vaaleja, ovat poikkeuksetta koristeltuja lauseita vaan sentähden, että saada niiden avulla ääniä ja päästä virkoihin. Viran saatuaan ei yksikään porvaripuolueen ehdokas muista lupauksiaan, vaan kaikessa ajaa porvarien etuja työläisiä vastaan. Tämä peli uusiintuu joka kerta, niinkauvan, kun me työläisinä emme osaa antaa ääniämme sosialistipuolueen ehdokkaille. Tämän vaalikeinottelun ja petosten kautta herää osa työläisiä ajattelemaan myöskin yhteiskunnallisia asioita ja senpä vuoksi onkin sosialistipuolueen äänimäärä alati kasvanut, ja naiden syiden pakottamina tulee yhä runsaammin kasvamaan edelleenkin. Olisi monia muitakin seikkoja mainittavana, mutta aika ei riitä nyt niihin.

Kapitalistisessa yhteiskunnassa on siis itsessään niin räikeitä epäkohtia, että niiden pakottamina avautuu monen silmät näkemään sen onttouden, vaikka mikään aatteellinen vaikutin ei yltäisikään heihin ensimäisenä tekijänä. Ne taas, jotka ovat mukana sosialistisessa toiminnassa, tietävät varsin hyvin sen, mitä agitatsioni vaikuttaa ihmisiin, työläisiin silloin, kun tällainen olotila vallitsee. Mutta tästä puolesta lienee tässä turha puhua, koska se on eri asia ja siis tarvitsee erikoisen käsittelyn.

J. M—a.

Kunnoton järjestelmä tuhlaa työvoimaa

Kapitalistisen järjestelmän tavattomasta tuhlaavaisuudesta olemme maininneet usein. Keskinäinen kilpailu, vaikkakin se pakottaa riiston mahdollisimman tehokkaaksi jokaisessa yksityisessä teollisuuslaitoksessa, aiheuttaa mitä suurimman työvoiman tuhlauksen. Niin hyvin kuin kaikenlaisten hiotusjärjestelmien avulla kyetäänkin työväestöä nylkemään, ei järjestelmän tuhlaavaisuus siitä ollenkaan vähene.

Mutta vaikka yksityisissä tehtaissa koetetaankin kiskoa työläisiltä mahdollisimman paljon työtä, niin niissäkin on tuhlaavaisuus vallan ilmeinen. Teetetään paljon tarpeetonta työtä ja tavalla joka kunnollisen johdon alaisena olisi helposti vältettävissä. Työläisille tietenkin on sama, tuhlataanko heidän työvoimaansa, tai eikö, sillä eivathän he siitä mitään hyödy kuitenkaan, vaikka se miten käytettäisi.

Työnohtajien, ja varsinkin liikejohtajien valinnassa merkitsee kapitalistisen tuotantotavan vallitessa enemmän henkilön syntyperäinen sääty, kuin hänen kykeneväisyytensä. Porvariluokan jäseneistä täytyy tulla johtajia, kykenivätpä siihen tai eivät sillä hyödyllisen työn tekijöitä ei heistä ainakaan tule. Olipa henkilö minkälainen tuhkimus tahansa, jos hän vain on "kunniallisen porvarissäädyn jäsen", niin hänet koulutetaan kustannuksista välittämättä ja asetetaan yhteiskunnan ylisille kukkoilemaan milloin minäkin ylivalvojana.

Mutta ei ainoastaan tehdaslaitosten hoitajina, vaan valtiotalouden ja kunnallisten asiain hoitajina aiheuttaa porvarillinen järjestelmä sanomatonta tuhlausta. Ottamatta nyt ollenkaan lukuun sitä, että niitä asioita aina ja kaikkialla hoidetaan porvariluokan etujen mukaan, niin niissä on nähtävissä niin ilmeistä tuhlausta, että se jo sellaisenaan riittämästyttää.

Teollisuuslaitoksissa tapahtuva työvoiman tuhlaaminen siten, että työläiset ovat liikarasituksen alaisia ja sellaisina pian joko käyvät kokonaan työkyvyttömiksi tai ainakin raihnaisiksi, on tavattoman suuri. Työviraston tilastollisessa julkaisussa, jossa käsitellään näitä suhteita, lausutaan, että työläisten työtehokkuus olisi korotettavissa paikoin aina kuudellakymmenellä prosentilla, jos **työsuhteissa otettaisi lukuun työläisten terveysoloista huolehtiminen.** Työläinen tarvitsee määrätyn määrän lepoa, pysyäkseen työkunnossa, tai milloin se kielletään, tuntuu se työn tuloksissa. Mutta kun kapitalistisella teollisuusparoonilla on riittävä määrä työvoimaa, niin väbät hän välitä siitä, miten nopeasti hän kuluttaa yhteiskunnallista työvoimaa. Eihän työvoiman säästäminen vaan mahdollisimman halpapalkkaisen ja hänelle edullisen työvoiman käyttäminen, on hänelle edullista.

Järjetön järjestelmä aiheuttaa järjettömyyttä kaikkialla.

Antoiko osastonne kirjallisuuskomitea selostuksen toiminnastaan viime kokouksessa? Eikö tuloksissa olisi parantamisen varaa?

MAILMANKATSOMUKSIA

TELOTUS KESKEYTYI

Keskiajalla oli nykyisessä Preussin Westfalissa oleva pieni Soest melkoisen rikas kaupunki, joka kuului mahtavaan Hansa-liittoon. Kaupungin porvarien keskenriehui usein katkeria puolueitaisteluita, jotka aiheutuivat milloin uskonnollisista syistä, milloin liike-eduista.

V. 1534, toukokuussa, tuomittiin siellä viisi porvaria, niiden joukossa nahkurimestari Johannes Schlachtorp, jostakin vallan vähäpätöisestä rikkomuksesta kuolemaan. Kaupungin väestön keskuudessa yleisesti tiedettiin, että raatiherrat, jotka kuolemantuomion langettivat, tekivät sen vihasta noita viittä vastaan, saadakseensa heidät siten lain ja oikeuden varjolla tieltään raivatuksi. Kuitenkaan ei kukaan uskaltanut nousta päätöstä vastustamaan, sillä raadin käskettävänä oli vahva palkkasoturijoukko.

Toukok 15 p. 1534 oli telotus toimeenpantava kaupungin torilla. Nahkurimestari Schlachtorp laski ensiksi päänsä pölkylle. Mutta pyövelin miekka ei sattunutkaan hänen kaulaansa, vaan hartioihin. Silloin Schlachtorp, hirveästä kivusta hurjistuneena yht'äkkiä, vaikka hänen kätensä olivat sidotut, tempasi pyövelitä miekan ja piti sillä telottajan ja hänen apurinsa loitolla sekä huusi mestauslavan ympärillä olevalle tuhatlukuiselle joukolle: "Oletteko tekin olevinanne Soestin porvareita, kun annatte noiden roistojen tappaa viisi kunnallista miestä — hävetkää, molset Soestin porvarit!"

Tämä puhe teki tarkotetun vaikutuksensa. Kädenkäänteessä oli väkijoukko asestautunut, ajanut palkkasoturit hajalleen ja vapauttanut tuomitut. Valitettavasti oli Schlachtorpin haava kuitenkin liian kauhea parannettavaksi: huolellisimmallakaan hoidolla hänen henkeänsä ei voitu pelastaa, vaan hän kuoli toukok. 20 p. Sellaisia hautajaisia kuin hänelle pidettiin, ei Soestissa ollut nähty ennen eikä ole nähty sen jälkeenkään. Ruumisarkkua täytyf kantaa niiden raatimiesten, jotka vielä olivat kaupunkiin jääneet; porvaristo vaati heiltä sen sovituksen ja toteutti vaatimuksensa.

YHÄ VALAISTUSTA KAPITALISTISEEN JAON JÄRJESTELYYN.

Erään proomuyhtiön johtaja New Yorkissa ilmoittaa hiilipulan kovimmillaan ollessa tehneensä kirjallisen tarjouksen hankkivansa kaupungin tarpeiksi 100,000 tonnia kivihiiltä 24 tunnin kuluessa, mutta tarjousta ei otettu mihinkään huomioon.

Tilanteen edelleen kiristymisestä puheessaan hän sanoo: "New Yorkin tehtaat täytyy nyt panna seisomaan tästä aamusta lähtien viideksi päiväksi, hiilen puutteen vuoksi, vaikka New Jerseyn rautatieasemilla on 350,000 tonnia kivihiiltä, ainoastaan parin mailin vesimatkan takana. Satakunta laivaa, jotka ovat lastatut ampuma- y. m. tarpeilla liittoutuneita varten, eivät pääse lähtemään, kun niiden hiilisäiliöt ovat tyhjät, sillaikaa kun parin mailin päässä on 140,000 tonnia pehmeää hiiltä, joita ne odottavat."

Tuosta syytöksestä päättäen tuntuu siltä kuin olisi hiilipulan takana jotakin muutakin kuin vain se vanhastaan tunnettu hyvä kapitalistinen "järjestys", jota kynsin hampain ylläpidetään sosialistien "anarkistisia" tuotannon ja jaon yhteiskunnallistuttamis-vaatimuksia vastaan.

PITSIEN KÄYTTÖ

joka nykyään on naisten erikoisalana, oli alkuaan miesten vaatetukseen kuuluvaa. Miehet niiden kauneuden ja hienouden ensinnä huomasivat ja ottivat ne käytäntöön. Rikkaat miehet alkoivat niitä käyttää kauluksina, kaulahuiveina, paidan reunuksina, sukkanauhoina, vieläpä kenkärusetcinakin.

Suuri taidemaalari Rubens tarvitsi enemmän pitsejä kuin hänen vaimonsa. Tämän taiteilijan muotokuvista lo saattaa nähdä, kuinka yleistä pitsien käyttö miesten koristuksena niinä aikoina oli. Stuart-kuninkaiden aikana Englannissa oli pitsien harrastaminen hovipiireissä muodostunut oikein intohimoksi; vallasväki keräili pitsejä yhtä innokkaasti kuin taidemaalauksia tai jalokiviä. Tosiasia on myös, että senaikaiset petturipelurit pitivät väljiä, sormenpäihin asti ulottuvia kalvosimia, voidakseen korttipelissä helpommin tehdä teppoisiaan.

AURINGONPAISTE PARANTAJANA.

Aurinko on ihmiselle oikea elämän ja terveyden lähde. Sen säteet eivät ainoastaan lämmitä maata, vaan antavat ihmisellekin uutta elinvoimaa. Aurinkokylpyjen sekä valo- ja ilmaparantolain terveellinen vaikutus on yleisesti tunnettu ja tunnustettu. Seudut, joilla on runsaasti auringonpaistetta, kuten esim. Sveitsin ja Italian ilmaparantolain tienoot ovat kuuluisia terveellisyydestään. Auringonpaiste elähyttää ruumiin ja poistaa siitä taudilliset ainekset. Hyvänä esimerkkinä tästä on sveitsiläinen Ticinon eli Tessinin kanttooni. Sa dalla eri paikkakunnalla siellä on keskimäärin 300 päivää vuodessa auringonpaistetta, muutamilla niistä aina 325 päivää, kuten esim. Carabiettassa ja Pentilinossa. Entä seuraus siitä? Ticinolaiset, harvoja poikkeuksia lukuunottamatta, elävät sangen vanhoiksi; 150,000:sta asukkaasta lasketaan 6,500 pääsevän yli 70 vuoden ja 150 yli 80 vuoden ikään.

Mutta aurinko ei ainoastaan virkistä ruumista, vaan myös ihmismieltä. Kukapa meistä ei olisi kokenut sadepäivien aiheuttamaa raskasta mielialaa, ja taas aurinkoisten kevätpäivien aiheuttamaa iloista ja keveämpää tunnelmaa? Silloin tekee mielemme ulos vapaaseen luontoon, metsään tai vesille; meitä houkuttelee sinne lääkärimme ja elomme yläpitäjä: auringonpaiste.

VAHINGOLLISTA TYÖVÄELLE.

Kun tehtaat ja teollisuuslaitokset hiilipulan takia väliaikaisesti suljettiin viideksi päiväksi ja edelleen on määrätty seisomaan maanantait, ehdottivat jotkut maan ja kansan yhteistä parasta tarkottavat henkilöt ja seurat, että tästä työläisille johtuvan puutteen torjumiseksi olisi työväelle maksettava palkka tältäkin pakolliselta joutenolon ajalta. Näihin kehotuksiin on vastannut terästrustin presidentti "tuomari" Gary tuon jättiläis-riistoyhtiön puolesta: "se olisi vastoin liiketapoja sekä muodostuisi ennakkotapaukseksi, josta viimelopuksi olisi vain vahinkoa niin työnteettäjille kuin tekijöille."

Emme kuitenkaan luulisi terästrustin työläisten pitävän palkan maksua tältä pakollisen joutenolon ajalta erikoisemmasti vahingollisena h e i l l e. Ja kaiketipa he itse ymmärtänevät oman etunsa ainakin yhtä hyvin kuin heidän nylkyrinsäkin.

Paha merkki.

Nuori rouva: "Aina sinä olet tähän asti svönyt minun kanssani savustettua lohta, josta minä niin kovin pidän, ja kärsinyt siitä vatsanväänteitä, mutta nyt et siitä huoli — uuh, sinä et enää rakasta minua! Uuuuuh!"

Vaihtelua.

"Onko se koira tullut takaisin, joka taannoin karkasi teidän rouvalta?"

"On — mutta nyt on rouva karannut."

Järjestömme asioita

WASH. VALTION S. S. OSASTOILLE

Wash Suom. valtiokomitea pyytää valtiomme kaikkien s. s. osastojen apua järjestäissämme tov. A. Hautamäen puhematkan siten, että se tulisi tarkotustaan vastaavammaksi valtiossamme, ilmottamalla: kuinka monta puhetilaisuutta osastonne voi järjestää; onko lähellä ympäristöllänne sellaisia suomalaisasutuksia, joissa olisi mahdollisuus puhua ja mahdollista perustaa s. s. osastoja, sekä lähettämään jonkun sosialismille myötätuntoisen henkilön osotteen v. k. kirjurille paikkakunnilta, joissa ei vielä ole s. s.osastoa; kuin myöskin, mitkä osastot ovat lähinnä teidän osastoanne?

Toverillisesti, teidän,

J. W. ALLIN,
v.-kom. kirjuri.
Tacoma, Wash., Box 71 Fern Hill st.

Kansankirjeitä

WASHINGTON

CANNON (FRANKLIN)

Tämä paikka on ollut meikein kuin kuolleitten kylä jo kolmisen vuotta, eikä tällä ole oikeata nimeäkään vielä, kun postihallitukselle ilmotettiin siitä on kun tämä kaivanto seisautettiin myöskin postikonttorin sulkemisesta. Kun kansa muutti pois paikkakunnalta, niin hallitus pyyhki nimenkin pois, kirjoistaan ja ilmotti sittemmin meikein ikivanhan ukko Franklinin kuolleeksi, niin tämä paikka todella näyttikin kuolleelta monet pitkät vuodet. Mutta kun taas alkoi elämä vilkastua mailmalla ja syttyi tämä hirveä mailmansota, joka veti Amerikankin mukaansa ja hallitus ilmotti tarvitsevansa suunnattomat määrät kivihiiltä sotatoimiinsa, niin tämän Pacific Coast Coal Co:n herrat kai ajattelivat että tämäkin entisen Franklinin komeroissa oleva juuri hiileksi muodostumassa oleva musta kivi:n ehkä taas käypi kaupaksi ja niin aukaistiin taas tämä kaivanto viime kesana uudelleen ja alettiin nostaa mustaa kiveä maan pinnalle. Kansaa alkoi lisääntyä taas entiseen Franklinin ja tehtiin pyyntö hallitukselle aukaista postikonttori uudelleen. Mutta hitaita näyttää olevan herrain kiireet, ei ole kuulunut vielä muuta kuin määräys panna uusi nimi vastasyntyneelle. Se annettiinkin yllämainittu (Cannon) nimi niinkuin tällaisena aikana hyvästi sopiikin. Vaan ei sittekään ala kuulua mitään. (Ehkä ovat kiireissään lähettäneet Ranskaan!) vaikka siitä on jo ehkä kulunut viisi tai kuusi kuukautta kun viimeinen anomus lähetettiin. Meidän on edelleenkin haettava postimme naapurikylästä, kolmen, neljän mailin päästä joka päivä, jos tuoreita uutisia mailmalta haluamme.

Kirjotuksia en ole huomannut vielä tältä paikkakunnalta enemmän Toverin palstoilla sitten uudelleen asuttamisen. Taitavat vielä mailmalla luulla tämän pikku paikan seisovan eli muuten nukkuvan, vaan ei se nuku, täällä on melkein yhtä vilkasta kuin missä muualla tahansa. Sama sotakuri vallitsee kuin isommillakin paikoilla. Nälkäkortit ja punasen ristin merkit täytyy olla joka talon ikkunassa, halusi tai ei. Piiskoja, tervaa ja höyheniä en ole vielä nähnyt, enkä usko niitä tarvittavankaan, sillä nöyrempiä ja uskollisempia ihmisiä tuskin on missään kuin täällä. **Asioita** kyllä pohditaan ajatuksissa monasti, ehkä vakavastikin, mutta eihän se ketään loukkaa, kun ei niitä vain toisille ilmota eli ääneensa julki tuo.

Meitä Suomi-emon lapsiakin on kerääntynyt tälle paikalle taas ehkä toistakymmentä monilta eri mailman kulmilta, idästä, etelästä ja pohjoisesta. Sanomalehtiä tulee monenlaisia, poroporvari-, radikaalisin- ja työväenlehtiä: Ammattäriä, Tossuja, Säkeniä ja Pelto ja Kotia. Siis tiedonhaluista väkeä, vaikka piskuinen lauma, mutta siinäkin pitää suuren kirjan sana paikkansa, että kussa kaksi tai kolme on koolla minun nimeeni (s. o. työväenliikkeen nimeen), siellä minä (s. o. kehitys) olen teidän keskellänne.

Markkina-iltamissa käynti. Käväsimme markkina-iltamissakin naapurikylässä. Sieltä sitä on aina vähän huviakin; toisinaan ainakin kukkarolle (vaikka saa sitä hupeneman kukkaronsa täälläkin korttien kautta). Black Diamondin Yhdistyneet Veljet ja Sisaret olivat toimeenpanneet markkinat viime sunnuntai-illaksi. Paljon oliikin saapunut väkeä iltamiin ja kauppa kävi kuin siimaa ja rahaa tuli; monenlaista oli kaupittavaa. Mutta yksi kauppa oli vähän silmiinpistävää, kun naisille ja tyttösille ilmotettiin äänten keräyksellä kilvoitelavaksi rannekello, se veti niin suuresti miestenkin huomion puoleensa, että näytti kuin se olisi jo edeltäpäin määritelty jollekin kuuluvaksi. Ensin aluksi näytti menevänkin kaikki hyvin ja paljon oliikin keräjiä, mutta kun kelloja oli vain yksi ja näytti mahdottomalta kaikkien sitä saada, niin suurin osa heitti pois keräyksen, jolloin miehet tarttuivat asiaan ja seisoskelivat merkkinsä takana isojen paperitukkojen kanssa vahtaamassa, jos toinen taikka toinen pääsee edelle, niin tyrkkää taas summan, joka tepsii hetkeksi toisten koettaa. Eiköhän se olisi paras heittää semmoinen peli pois, se laimentaa vastaisia hommia, annetaan naisten vain kilvotella ja pitää merkin tai numerot salassa siksi kunnes viimeiset minuutit ovat käsissä, että ehtivät äänensä tuoda paikalle. Sitten ei ole muillakaan sivullisilla mitään muistuttamista vaalipetoksista. Olen ehkä astunut vähän asianomaisten liikavarpaille, ja se tahtoo aina teidä niin kipeää, mutta varokoot varpaansa.

Työhommista tuskin tarvitsee mainita, sillä nykyään tehdään töitä oikein uhalla, ja töihin päästä on tiedä muuta kuin että uusia miehiä ilmaantuu kaivantoon tuon tuostakin. En tiedä tulevatko ne omin lupinsa, taikka muiden luvalla. Käykää itse koettamassa, niin minäkin olen tehnyt. Siis toiste näkemiin vain, tuumii Eras.

PEARSON

Saisihan sitä taas joitakin rivejä kirjoittaa lehteen, vaikka osaston hommista ei ole nyt mitään sanottavaa syystä, että enempi osa osaston jäsenistä on mikä missäkin leivän haussa. Naiset ja lapset ovat jätetjävät yksin taloutta hoitamaan harvoja miehiä lukunottamatta, jotka kotona voivat olla. Ei suinkaan nen puolesta tarvitsisi lähteä ettei vastaalkavilla tarmareilla olisi yllin-kyllin työtä kotona, mutta kun ei ole entisiä säästöjä millä eläisi, niin muuta neuvoa ei ole kuin ottaa vuoteensa ja käydä.

Osaston jäsen Väinö Mattson on muuttanut pois paikkakunnalta, en tiedä minne. Hänessä menetimme hyvän toverin. Olimme tilaisuudessa usein kuulemaan hänen soittoaan haalilla iltamissa. Onnea toivomme uudessa paikassa.

Myöskin tässä, ikäänkuin salaa, huomautan, että jotakin, kai hyvin hauskaa, on tulossa, koska huvitoimikunnan jäsenet niin salaperäisesti naurahtelevat. Kerron lähemmin tuonnempana.

Siihen kirjotuskilpailuun ei tietääkseni vielä ole ketään Pearsonin osaston puolesta velvoitettu eikä ryhtynyt, jotenka ajattelin ruveta kokeilemaan, jos toimitus tilaa suo. Palkinnon saannista ei tietystikään voi olla pienintäkään toivon kipinää; mutta voinhan olla joukon jatkona.—E.H.

HOQUIAM—ABERDEEN

Grays Harborin s. s.-osaston näyttämö näyttelee sunnuntaina, helmik. 3 p:nä, Aberdeenissa ja sunnuntaina, helmik. 10 p:nä Hoquiamissa kappaleen "Suuri parjaaja", näytelmä neljässä näytöksessä. Tätä tilaisuutta ei pidä yhdenkään paikkakuntalaisen sivuuttaa, sillä kappale on yksi parhaimpia, mitä tällä perukalla on koskaan esitetty. "Suuri parjaaja" on saanut yleisen tunnustuksen kaikkialla, missä se on esitetty. Kappaleen sisällöstä on ollut palstamääriä selostuksia ja arvosteluja idän puoluelehdissä, ja Toverissakin' joten en katso enää tarpeelliseksi ruveta sitä seikkaperäisemmin 'selostamaan.

Jokainen voi tulla mainittuina iltoina haalille, jossa saatte itse tutustua siihen ja päättää onko kirjailija osannut oikeaan kirjottaessaan yleisestä mielipiteestä, kappaleessa kuvattaviin tapahtumiin nähden ja kun olette nähnyt näytelmän, niin luulen että olette samaa mielipidettä kirjailijan kanssa, sekä kurkistatte omaankin poveenne että onko itsessänne parjaajan vikaa ja jos olette rehellinen itsellenne niin tunnustatte — ? Jokseenkin kaikki sairastavat sitä tautia, yksi vähemmän toinen enemmän. Jokaisella on jotain puhuttavaa toisesta ihmisestä, sellaista, josta eivät tiedä onko siinä alkua ollenkaan. Asia menee suusta suuhun, ystävä sanoo ystävälleen jne., kunnes asiasta on viimein tullut sellainen hirmutarina, että se tuottaa pahennusta ja häviytystä ympärilleen, murskaa monta onnellista kotia ja monta ihmiselämää sammuu ijäksi ihmisten tyhmien juorujen ja parjausten takia. Kun nämät onnettomuudet ovat tapahtuneet, niin sitten vasta lakataan puhumasta siitä asiasta ja sanotaan, että eikö oltu silti oikeassa, toin siinä nyt kävi. — Se asia unohdetaan siihen ja ruvetaan parjaamaan jotain toista (usein aivan syytöntä) ja niin se jatkuu.

Vielä kerran keboitan jokaista grays-harborilaista tulemaan silloin haalille. Sopii sinne tulla paikkakunnan viisasten "radikaalienkin", sillä kappaleessa on teillekin paljon opittavaa, jos nimittäin haluatte oppia.

Piletin hinnat ovat 30 senttiä etukäteen ja 40 senttiä ovella.—ö ...la.

TACOMA.

Iltamat. Tacoman osaston huvitoimikunta näyttelee ensi sunnuntaina 3 p. helmik. Kaarle Halmeen kirjottaman kappaleen "MURTUNEITA". Se on hyvä kappale ja katsomisen arvoinen aina. Tulkaa siis joukolla katsomaan, kuinka se "Koljaksen" metsä palaa, ja tulkaa ajoissa, että näette alusta alkain. Esirippu nousee täsmälleen klo 7. Päätettiin alkaa aikasemmin, että kaikki ehtisivat kotiin ennen aamua. Haali on 54 ja Union Ave. South Tacoman tai Monitou katuvaunusta on jäätävä pois 54 st. Haali on "Alleyn" vieressä.

Osaston kokous oli tammik. 27 p., ja oli asioita paljon pohdittavana. Äänestimme Hwacon osaston esitystä, että lopetettaisiin 5 sentjn jäsenkohtainen vero valtiokomitealle; tulos äänestyksestä Tacoman osastossa oli: 17 vastaan, ei yhtään myöten.

Valtiovirkailijain nimityksiä olisi pitänyt toimittaa, mutta ei nimitetty kuin valtiokirjurin ehdokas, William Rove, no. 1 osastosta; toiset nimitykset jätettiin englanninkielisten asiaksi. Tämä ei ole oikein hyvä tapa. Meidän pitäisi sosialisteina tehdä työtä käsi kädessä tämmoisissä asioissa: jos ei tunneta pystyviä puoluetovereita, niin olisi velvollisuutemme oatta selvä, kuka on pystyvät virkoihin, ettei sinne nimitetä vaikka ketä. Nyt ei pystytty ketään nimittämään, kun ei tunnettu — miten niitä sitte voi äänestää, kun ei niitä tunne? Tätä asiaa pitäisi ruveta ajattelemaan oikein tosissaan.

Puollustuskomitealle päätettiin kerätä rahaa listalla. Toivoisin, että tässäkin ajateltaisiin asiaa oikealta kannalta, sillä tämä on myös meidän jokaisen asia.

Valtiokonventsioniin edustajaksi valittiin T. W. Thompson ja varalle Hulda Allin.

Kauntin konventsioniin, joka pidetään täällä Tacomassa 24 p. helmik.,